

ภาคผนวก ข

เหตุการณ์สำคัญของนิทานเรื่องทิลล์ ออชเลนระเบิดกับศรีธนญชัย

เหตุการณ์สำคัญในแต่ละตอนของเรื่องทิลล์ ออชเลนระเบิด
ส่วนวนแสรร์มันน์ โบเทอ

1. ทิลล์ตัดรองเท้าของชาวบ้านลงน้ำ
2. ทิลล์เจาะรูถุงใส่ขนมปังทำให้ได้ขนมปังมาฟรีๆ
3. ทิลล์หลอกให้ไก่ของชาวบ้าน แย่งเศษอาหารขึ้นเดียวกัน
4. ทิลล์หลอกให้โจรสองคนทะเลาะกันเอง
5. ทิลล์ทำให้นายที่เป็นโจรสวมเกราะเนื่องจากถ่ายมูลลงในมัสตาร์ดด้วยความเข้าใจผิดคิดว่ามัสตาร์ดกับต้นปอคือสิ่งเดียวกัน
6. ทิลล์ทำให้นายที่เป็นพ่อค้าโกรธด้วยการนำเนื้อไปแช่แข็ง ทาสีรถม้าทั้งภายในและภายนอกตัวรถ โดยเฉพาะเบาะนั่ง และยังขับรถม้าพานายไปที่ชวานคอ
7. ทิลล์ขนเฟอร์นิเจอร์ของเจ้านายไปทิ้งไว้ที่ปากซอย
8. ทิลล์ทำให้แม่บ้านโกรธด้วยการล้อเลียนเรื่องดวงตาพิการของเธอ และกินไก่ 1 ตัวเพื่อมิให้พระเสียดำพุดที่กล่าวว่าจะดูแลตนอย่างดีดังเช่นที่ดูแลตนเองและแม่บ้านโดยจะแบ่งปันอาหารให้เท่าๆกันซึ่งในขณะนั้นมีไก่ 2 ตัวแต่มีคน 3 คน นอกจากนี้ทิลล์ทำงานเพียงครั้งเดียวโดยอ้างคำกล่าวของพระที่ว่าทำเพียงครั้งเดียวก็ได้
9. ทิลล์ทำพนันพระถ่ายมูลกลางโบสถ์
10. ทิลล์หลอกสาวใช้และพระทะเลาะกับชาวบ้าน

11. ทิลล์หลอกว่าจะบินให้ดู
12. ทิลล์หลอกคนป่วยกินยาถ่าย
13. ทิลล์ถ่ายมูลบนกของลูกแพ
14. ทิลล์เป่าแตรเมื่อไม่มีผู้ปูกrukและกลับเข้าปราสาทเป็นคนแรกแต่ออกไปรบเป็นคนสุดท้าย
15. ทิลล์สั่งทำเกือกม้าทองตามรับสั่งของพระราชานางเดนมาร์ก
16. ทิลล์ชนะตลกหลวงอีกคนด้วยการกินมูลของตน
17. ทิลล์ทำให้เจ้าที่ดินโกรธจึงต้องฆ่าม้าเพื่อยืนยันบนตัวม้าและซื้อดินจากคนอื่นเพื่อไม่ได้ยืนอยู่บนที่ดินของเจ้าที่ดิน
18. ทิลล์ไม่ได้วาดรูปแต่กล่าวว่าผู้ที่มองไม่เห็นรูปของเขาแสดงว่ามีชาติกำเนิดไม่บริสุทธิ์
19. ทิลล์สามารถตอบคำถามที่ไม่มีคำตอบได้ เช่น มีน้ำกี่โหลในมหาสมุทร นับตั้งแต่ยุคอดัมจนถึงปัจจุบัน เวลาผ่านไปนานกี่วัน จุดศูนย์กลางของโลกอยู่ที่ไหน จากพื้นโลกถึงสวรรค์ไกลมากเพียงใด ท้องฟ้ามีขนาดเท่าใด
20. ทิลล์สอนหนังสือลา ลาสามารถแปลงเสียงร้อง อี-อา
21. ทิลล์ปลอมเป็นพระ และเทศนาได้ถูกใจผู้ฟัง
22. ทิลล์นกลังยามเฝ้าประตู
23. อาหารมื้อนี้เป็นเงิน 24 เฟ่นิก หมายความว่าเจ้าของร้านต้องจ่ายเงินค่าอาหารให้ทิลล์
24. ทิลล์ใช้อุบายให้หญิงเจ้าของที่พักได้คุยกับพระสันตปาปา
25. ทิลล์หลอกยิวชื่อมูลโดยอ้างว่าเป็นแผลไม้พยากกรณ์
26. ทิลล์ใช้อุบายทำให้ได้ไก่มาฟรีๆทิลล์หลอกพระกับสาวใช้แย่งไส้กรอกกันเอง
27. ทิลล์หลอกม้าพันธุ์ดีจากพระได้
28. ทิลล์ถ่ายมูลหลอกเอารางวัลจากแม่ของเด็กห้องผูก

29. ทิลล์ทำให้นายที่เป็นช่างตีเหล็กโกรธด้วยการแบกที่นอนไว้บนหลังเมื่อถูกปลุกกลางดึกและเมื่อถูกเจ้านายไล่ออก ทิลล์จึงไปทางหลังคา
30. ทิลล์ทำให้นายที่เป็นช่างตีเหล็กโกรธด้วยการนำอุปกรณ์ตีเหล็กมาหลอมรวมกัน
31. ทิลล์ล้อเลียนคำสั่งของช่างทำรองเท้า ครั้งแรกตัดพื้นรองเท้าเป็นรูปวัวควาย และ ต่อมาเย็บแผ่นหนังแผ่นใหญ่ติดกับแผ่นเล็ก และตัดรองเท้าตามหุ่นอันเดียวที่เจ้านายบอกตลอด
32. ทิลล์ทำมูลแห้งแล้วอ้างว่าเป็นไขมันทาหนังสัตว์
33. เมื่อเบียร์เดือดใส่ฮอปลงไป ทิลล์โยนหมาที่ชื่อฮอปลงไปแทนที่จะใส่ดอกฮอป
34. ทิลล์เป็นลูกมือช่างเย็บผ้า เขาเย็บผ้าในถังเมื่อนายสั่งให้เย็บดีๆ ไม่มีคนเห็น และเย็บตุ๊กตาสุนัขป่า
35. ทิลล์แอบเสียดยขาเก้าอี้ของลูกมือช่างเย็บผ้า
36. ทิลล์สอนศิลปะการเย็บผ้าให้กับช่างเย็บผ้า
37. ทิลล์ล้อเลียนช่างทอผ้าขนสัตว์ด้วยการทำงานในวันหยุดทางศาสนาโดยอ้างว่านายสั่งให้ทำงานตลอดไม่มีวันหยุดและตีขนสัตว์บนหลังคา ยังได้ถ่ายมูลกลางแจ้งนำมูลมาไว้ในห้องรับประทานอาหารของนายจ้าง
38. ทิลล์นอนบนกองขนสัตว์ที่เปียกและแห้งเพื่อสร้างความเคยชิน
39. ทิลล์ยิ้มแฉ่งเป็นกระต่าย
40. ทิลล์เอาผ้าปูเตียงและเก้าอี้เป็นพินมาดัดหนังสัตว์
41. ทิลล์ลอกดีมไวน์ฟรี
42. ทิลล์ถูกตัดสินแขนคอแต่ใช้อุบายเอาตัวรอดมาได้
43. ทิลล์สั่งทำกระเป๋ใส่เงินขนาดใหญ่
44. ทิลล์หยิบชิ้นเนื้อติดมือมาโดยมิได้จ่ายเงิน ตามที่คนขายเนื้อพูด
45. ทิลล์ชนะพนันคนขายเนื้อสามารถพูดคำถูกใจเขาได้

46. ทิลล์ถอดชิ้นส่วนโต๊ะ
47. ทิลล์อบขนมปังเป็นรูปนกฮูกและรูปลิงค่าง
48. ทิลล์แกล้งเจ้านายที่เป็นคนทำขนมปังด้วยการร่อนแป้งลงพื้นดินเพื่อให้แป้งได้อาบแสงของดวงจันทร์
49. ทิลล์หนีบโครงกระดูกมาให้เจ้านายและเดินตามเจ้านายเพื่อจะได้เห็นนายตลอดเวลา
50. ทิลล์แกล้งพ่อค้ารับซื้อผ้าซึ่งพิสูจน์ผ้าด้วยการตีฆาง
51. ทิลล์แกล้งช่างทำกล่องสุบยาด้วยการปิดประตูหน้าต่างและกินอาหารคนเดียวโดยมิให้เจ้าของบ้านเข้า และว่าจ้างรถม้าโดยให้ไปเก็บเงินกับช่างทำกล่องสุบยา
52. ทิลล์เสียรู้หญิงชวานาซราด้วยการเสียกระเป๋าใส่เงิน
53. ทิลล์ลอกเอาผ้าเช็ดหน้าจากชวานา
54. ทิลล์ถ่ายมูลด้วยการอ้างว่าที่นั่นเป็นบ้านแห่งความสะอาด
55. ทิลล์ซื้อนมสดจนเกิดสงครามนมสด
56. ทิลล์จัดงานเลี้ยงซึ่งเขาไม่ต้องจ่ายเงิน
57. ทิลล์อ้างว่าเขาเพาะพันธุ์ตัวตลก
58. ทิลล์ถามว่าเบคคนที่ตกแต่งรองเท้าบูตของเขาทำมาจากหมูตัวเมียหรือหมูตัวผู้
59. ทิลล์สามารถทำให้คนทำตามคำสั่งด้วยการขยิบตา
60. ทิลล์ทำให้นายจ้างที่เป็นช่างตัดผมโกรธด้วยการเข้าบ้านเจ้านายทางหน้าต่างและลับกรรไกรจนคมกริบทั้ง 2 ด้าน
61. ทิลล์เอาน้ำมันดับปลาให้ชวานากิน
62. ทิลล์ขับเสลดลงในหม้อซูบ ทำให้เขาได้กินซูบคนเดียว
63. ทิลล์ถ่ายมูลทำให้งานเลี้ยงของเศรษฐีเลิกกลางครัน

64. ทิลล์ปลอมเป็นหนี
65. ทิลล์ถ่ายมูลบนกองผ้าห่ม
66. ทิลล์สูดกลิ่นอาหารและจ่ายค่าอาหารด้วยเสียงเงินกระหับโต๊ะ
67. ทิลล์ถ่ายมูลที่เตาผิง เมื่อลูกๆของเจ้าของที่พักถ่ายมูลไม่เป็นที่
68. ทิลล์ถลกหนังสุนัขเป็นค่าเบียร์ครึ่งหนึ่งที่สุนัขตัวนั้นกินเบียร์
69. ทิลล์ขโมยจักรยาน
70. ทิลล์อุ้มเจ้าของที่พักแล้ววางเธอลงบนกองขี้เถ้า
71. ทิลล์ถ่ายมูลบนที่นอนของพระ
72. ทิลล์หลอกพ่อค้ากินแอปเปิ้ลสดได้ยุงกับแมลงวัน
73. ทิลล์ไม่รับเนยกับนมของหญิงชาวนา
74. ทิลล์หลอกเจ้าของที่พักและพระให้เข้าใจกันผิดแต่ทำให้ชายตาบอดได้พักฟรี
75. ทิลล์ปลอมเป็นแพทย์รักษาคนไข้หายโดยทันที
76. ทิลล์อาศัยอยู่ที่โบสถ์ อนุญาตให้เข้าห้องเก็บเสบียงได้ที่ละ 4 คน
77. ทิลล์นับจำนวนพระโดยให้พระตกบันได
78. ทิลล์ถ่ายมูลจ่ายค่ายา
79. ทิลล์ไปโรงพยาบาลชื่อ "สู่พระจิต"
80. แม่มาเยี่ยมทิลล์
81. ทิลล์แกล้งพระโลกให้ล้วงหยิบเงินในกระป๋องสิ่งปฏิญูล
82. ทิลล์ทิ้งมรดกไว้ หลังจากฝังศพทิลล์จึงได้เปิดหีบสมบัติซึ่งมีแต่หินทำให้ทะเลาะกันเองเพราะต่างฝ่ายต่างโทษว่าอีกฝ่ายแอบมาเอาสมบัติไปก่อน

**เหตุการณ์สำคัญในแต่ละตอนของเรื่องศรีทระนไนยธำรงกาพย์ ฉบับ
ตีพิมพ์เผยแพร่**

1. แม่สั่งให้ศรีทระนไนยอาบน้ำล้างให้หมดมลทิน เขาจึงผ่าท้องน้องและควักไส้พุงออกมา
2. สมภารสั่งศรีทระนไนยสอนหนังสือหลานสาว เขาสอนแต่เรื่องสัปดนทางเพศ
3. หลวงนายสั่งให้เก็บกวาดทุกสิ่งทุกอย่าง เขาเก็บแต่มูลช้างและมูลม้า
4. ภรรยาหลวงนายสั่งให้ไปตามหลวงนายกลับมารับประทานอาหาร เขาแกล้งตะโกนเรียกให้นายอับอาย
5. ภรรยาหลวงนายสอนมารยาทให้ศรีทระนไนย เขาจึงหมอบคลานกระซิบเรื่องไฟไหม้
6. หลวงนายสั่งให้ศรีทระนไนยไปหาต้นไฟ เขาจึงไปเอาเชิงกรานมาให้แทน
7. หลวงนายสั่งให้ศรีทระนไนยชักควายขึ้นต้นตาล เขาจึงผูกไว้กับยอดตาลทำให้วัวตาย
8. หลวงนายสั่งศรีทระนไนยปรนนิบัติหายาให้แม่ของตน เขาเอาสารหนูให้กินทำให้แม่หลวงนายตาย
9. ศรีทระนไนยปลุกเรื่อนทอง พระเจ้าแผ่นดินเสด็จทอดพระเนตร
10. พระเจ้าแผ่นดินสั่งนางสนมถ่ายมูลเรื่อนทองกลางของศรีทระนไนย แต่นางสนมผายลมและปัสสาวะด้วยซึ่งเป็นการกระทำนอกเหนือคำสั่ง ทำให้เขามีสิทธิ์เอาไม้ไล่ตีนางสนม
11. ศรีทระนไนยไม่ไปทำงานโดยอ้างว่าบอกหนังสือสังฆราช
12. สังฆราชโกรธตั้งไฟเผา ศรีทระนไนยจึงเอาน้ำสาดเพื่อดับไฟ
13. ศรีทระนไนยขอที่เท่าแม่ตัวตาย
14. ศรีทระนไนยถวาย "ดอกนีกลิ้นดีดี" แต่พระเจ้าแผ่นดิน

15. ศรีทະนไนโยเลี้ยงเหล่าเพชฌฆาตทำให้หนีรอดการประหารชีวิตได้
16. ศรีทະนไนโยลงพระเจ้าแผ่นดินลงสระน้ำ
17. ศรีทະนไนโยบอกว่าปลายตาลมีไข่คันตาล
18. ศรีทະนไนโยขณะพนันสามารถเดาใจข้าราชการถูกว่าพวกเขาจงรักภักดีต่อพระเจ้าแผ่นดิน
19. ศรีทະนไนโยตอบปัญหานักปราชญ์ชาวสิงหลได้ด้วยกรู 5 นิ้วและลดเสีย 4 นิ้ว
20. ศรีทະนไนโยอ้างว่าตนมีผ้าเนื้อดี มองไม่เห็น เนื้อคล้ายกระจก
21. ศรีทະนไนโยจับนกตะกุ่มมาเป็นนาสาธิตาและขณะนกชกเข้าข้างหูจดด้วยการกิน
22. ศรีทະนไนโยอ้างว่าตนเป็นไก่ตัวผู้
23. ศรีทະนไนโยหลอกได้กังเรือให้ตายแทนได้โดยแลกกับตำแหน่งพระเจ้าแผ่นดิน
24. ศรีทະนไนโยสาธิตวิธีกินผักนึ่งทำให้สามารถเห็นพระพักตร์สุริยพระเจ้ายุจิน
25. ศรีทະนไนโยนำอ้อยเข้าตึกมดทำให้รอดตาย
26. ศรีทະนไนโยเล่นมวยปล้ำกับนักโทษคนอื่นๆ ทำให้รอดตายจากตึกเย็น
27. ศรีทະนไนโยขณะพนันได้มะม่วงสมการโดยอ้างว่าต้องฟันต้นมะม่วงทิ้งเพื่อสร้างโบสถ์
28. ศรีทະนไนโยขณะมวยของแขกมะละกาด้วยอุบายลูกนักมวยซึ่งมีขนาดตัวใหญ่เป็นพิเศษ
29. ศรีทະนไนโยหาต้นลมที่ให้น้ำข้าวริมน้ำเสียหาย คุณยายเป็นลมจึงต้องเสียค่าปรับ
30. ศรีทະนไนโยใช้อุบายได้ไปครองเมืองปักษีได้
31. ศรีทະนไนโยปรับค่าเสียหายผู้ที่ทำให้กลางแม่น้ำเสียหาย
32. ศรีทະนไนโยเสียรู้เณรเรื่องข้ามเรือ
33. ศรีทະนไนโยเสียรู้เณรเรื่องการขึ้นฝั่ง

34. ศรีทนะนไชยต้องใช้นี้ตายายเมื่อครบ 2 เดือน
35. ศรีทนะนไชยหลอกพระเจ้าแผ่นดินคณานมาหาตน
36. ศรีทนะนไชยใช้อุบายให้นางสนมได้รับบาดเจ็บแม้ว่าตนจะตายไปแล้ว

เหตุการณ์สำคัญในแต่ละตอนของเสภาเรื่องศรีธนญไชยเชียงใหม่

1. ศรีธนญไชยชนะพนันลาวส่งเมืองเรื่องข้ามน้ำกับลุยน้ำ
2. ศรีธนญไชยเก็บค่าปรับ 4-5 บาทรแทน 4-5 บาท
3. ศรีธนญไชยหลอกพระเจ้าแผ่นดินว่ามียาเจริญอาหาร
4. ศรีธนญไชยตีช่างทรงว่าตัวโต แต่ตาเล็กไม่สมตัว
5. ศรีธนญไชยแกล้งร้องว่าพระเจ้าแผ่นดินยิงเลย แต่ขุนนางยังถูกระหว่างการเล่นส่น้ำ
6. ศรีธนญไชยคุมสนมไปร้องไห้ในงานศพพระอาจารย์ เขาไล่ตีทำให้นางสนมร้องไห้
7. ศรีธนญไชยกล่าวว่แก้มพองเพราะทาน้ำมันมิโซมเมียง
8. พระเจ้าแผ่นดินสั่งให้ศรีธนญไชยหาคนปากง่ามแต่เขาหาคนปากแหว่ง
9. ศรีธนญไชยทำดินสอชี้แรงให้พระเจ้าแผ่นดิน
10. ศรีธนญไชยอ้างว่าตนเป็นไก่ตัวผู้
11. ศรีธนญไชยหาผ้าลายตีนแต่้มไม่พบ เขาพบแต่ผ้าลายมือแต่้ม
12. ศรีธนญไชยแกล้งหลอกสมภารว่าตนดูดวงจากลายเส้นได้ และถีบสมภารจนบาดเจ็บ
13. ศรีธนญไชยชนะพนันคนหัวล้านด้วยอุบายตัวราชสมบัติ
14. ศรีธนญไชยหลอกเชียงญานดมกลิ่นผายลมของตนเอง
15. ศรีธนญไชยทำนายว่าพระเจ้าแผ่นดินสิ้นพระชนม์ภายในเจ็ดวัน

16. ศรีธนญไชยชนะปัญหากรรมของเมืองธานี
17. ศรีธนญไชยมาก่อนไก่
18. ศรีธนญไชยนอนรอเก็บพริก
19. ศรีธนญไชยหลอกว่าจะให้ตัวปัญญา
20. ศรีธนญไชยขุดหลุมฝังหัวชุกกัน เนื่องจากพระเจ้าแผ่นดินรับสั่งไม่ชอบดูหน้า
21. ศรีธนญไชยกลับมาเข้าเฝ้าพระเจ้าแผ่นดินเมื่อเปลี่ยนแผ่นดินตามรับสั่ง
22. ศรีธนญไชยใช้อุบายสานกระบุงใบใหญ่ทำให้ไม่ต้องไปรบ
23. ศรีธนญไชยชนะพนันดำน้ำ
24. ศรีธนญไชยวิ่งไปมาตามคำขอของนางวิเศษที่ช่วยวิ่งเดินให้
25. ศรีธนญไชยบอกเป็นนัยว่าบั้นท้ายนางวิเศษศักดิ์สิทธิ์กว่าของผู้อื่นแม้แต่ของพระเจ้าแผ่นดิน
26. ศรีธนญไชยชนะการแข่งขันกระบือโดยการใช้ลูกกระบือ
27. ศรีธนญไชยชนะการแข่งขันการแปลคัมภีร์

อาจารย์ศิริพร ศรีวรกานต์

การศึกษา

- อักษรศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- อักษรศาสตรมหาบัณฑิต (วรรณคดีเปรียบเทียบ) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



การทำงาน

- อาจารย์ประจำภาควิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศรีธนญชัย ไทย-เยอรมัน

การศึกษาเปรียบเทียบนิทานมุขตลก : ศรีธนญชัยกับทิลล์ ออยเลนชเปigel

จากการศึกษานิทานมุขตลกพบว่า นิทานประเภทนี้ไม่เพียงแต่ให้ความบันเทิง แต่ยังมีบทบาททางด้านจิตวิทยาให้แก่คนในสังคม ด้วยเหตุที่มนุษย์มักจะอยู่ร่วมกันเป็นสังคม จึงต้องคำนึงถึงกฎเกณฑ์และระเบียบของสังคม ซึ่งเป็นกลไกที่สร้างขึ้นเพื่อควบคุมสมาชิกในสังคมให้อยู่ร่วมกันอย่างสงบและสันติ แต่บางครั้งกลไกนี้ก็ก่อให้เกิดความกดดันและความไม่พอใจให้แก่สมาชิกในสังคม การอ่านหรือการฟังนิทานมุขตลกช่วยผ่อนคลายความกดดันเนื่องจากการบริการหรือการยั่วล้อ หรือการเสียดสีบุคคลใดก็ตาม สามารถกระทำได้ในรูปแบบของนิทานมุขตลก จึงกล่าวได้ว่านิทานมุขตลกมีคุณค่าแก่การศึกษาในฐานะที่เป็นผลผลิตของการสร้างสรรค์เชิงปัญญาที่มีความเป็นสากล

ผู้ประพันธ์

อ.บ., อ.ม. (วรรณคดีเปรียบเทียบ) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้สนใจหนังสือวิชาการของคณาจารย์และนิสิตบัณฑิตศึกษา
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โปรดติดต่อ

โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
โทรศัพท์ 02-2184888 โทรสาร 02-2184837

หรือ

ศูนย์หนังสือแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

ศรีธนญชัยไทย-เยอรมัน
ISBN 974-13-1494-9



9 789741 314942

ราคา 150.00 บาท